

ВНАУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СЕРТИФІКАТ

учасника III Всеукраїнської науково-практичної конференції

**ОБЛІК, АНАЛІЗ,
КОНТРОЛЬ ТА ОПОДАТКУВАННЯ:
СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

(Держ. реєстр. УкрІНТІ № 73 від 22.02.2019 р.)

КОВАЛЬ Любові Віталіївни

Прізвище, Ім'я, По батькові

Президент
університету

Г.М. Калетнік

Ректор
університету

В.А. Мазур

Вінниця,
28-29 березня 2019 року

Міністерство освіти і науки України
ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Вінницька обласна державна адміністрація
Антимонопольний комітет України
Національний університет біоресурсів та природокористування України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Житомирський державний технологічний університет
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» НААН України
Житомирський національний агроекологічний університет
Тернопільський національний економічний університет
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України

ПРОГРАМА

III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Облік, аналіз, контроль
та оподаткування:
стан і перспективи
розвитку**

28-29 БЕРЕЗНЯ 2019 РОКУ
М. ВІННИЦЯ

ВНАУ

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

28 березня 2019 р.

9.30-10.30	реєстрація учасників пленарного засідання, кава-брейк
10.30-14.00	пленарне засідання (<i>ауд. 2220</i>)
14.00-15.00	перерва на обід
15.00-17.00	екскурсійна програма «Вінниця історична»

29 березня 2019 р.

9.30-10.00	реєстрація учасників секційних засідань
10.00-13.00	секційні засідання (<i>ауд. 1206, ауд. 1304, ауд. 1306</i>)
13.00-14.00	підведення підсумків
14.00-14.30	перерва на обід
14.30-17.00	від'їзд учасників конференції

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Доповідь на пленарному засіданні – 10 хв.

Доповідь на секційному засіданні – 5-10 хв.

Дискусія – 5 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Відкриття конференції. Вітальне слово:

10.30 – 10.40 **КАЛЕТНИК Григорій Миколайович** – доктор економічних наук, професор, академік НААН України, президент Всеукраїнського науково-навчального консорціуму.

МАЗУР Віктор Анатолійович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, ректор університету.

ГОНЧАРУК Інна Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Вінницького національного аграрного університету.

ЗДИРКО Наталія Григорівна – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та аудиту Вінницького національного аграрного університету.

«Обіг земель сільськогосподарського призначення: перспективи для України»

10.40 – 10.50 **КАЛЕТНИК Григорій Миколайович**, доктор економічних наук, професор, академік НААН України, президент Всеукраїнського науково-навчального консорціуму

«Ретроспектива та перспективи інтегрованої звітності та її аудиту в аграрному підприємстві України»

10.50 – 11.00 **ЖУК Валерій Миколайович**, доктор економічних наук, професор, академік НААН, головний науковий співробітник відділу обліку та оподаткування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

«Роль обліку в управлінні рентабельністю підприємств»

11.00-11.10 **ПРАВДЮК Наталія Леонідівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Вінницького національного аграрного університету

«Амортизаційна політика підприємств в умовах хронічної інфляції»

11.10-11.20 **ПЕТРУК Олександр Михайлович**, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів і кредиту Житомирського державного технологічного університету

- 11.20-11.30** **«Ефективний фінансовий контроль за державними закупівлями як складова економічної безпеки держави»**
ЗДИРКО Наталія Григорівна, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та аудиту Вінницького національного аграрного університету
- 11.30-11.40** **«Комунікаційна цінність аудиту»**
ЧИЖЕВСЬКА Людмила Віталіївна, доктор економічних наук, професор кафедри обліку і аудиту Житомирського державного технологічного університету
- 11.40-11.50** **«Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції»**
СЛОБОДЯНЮК Микола Володимирович, Голова Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України
- 11.50-12.00** **«Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління грошових потоків»**
ПРОДАНЧУК Михайло Андрійович, доктор економічних наук, доцент, Буковинська школа бізнесу та аудиту
- 12.00-12.10** **«Ключові питання облікового забезпечення управління основними засобами нафтогазових підприємств»**
КАФКА Софія Михайлівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
- 12.10-12.20** **«Організація управлінського аналізу: проблеми та перспективи»**
МУЛИК Тетяна Олексіївна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри аналізу та статистики Вінницького національного аграрного університету
- 12.20-12.30** **«Стан та перспективи розвитку готівково-грошового обігу в Україні»**
ГОРОХ Олександр Володимирович, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку і фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

- «Грошові кошти в системі рахунків обліку»**
ПОДОЛЯНЧУК Олена Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки Вінницького національного аграрного університету
12.30-12.40
- «Інституційні засади державної підтримки розвитку аграрного сектору»**
КАЛАШНІКОВА Тетяна Вікторівна, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва
12.40-12.50
- «Регулювання незалежного аудиту в Україні: виклики і перспективи в умовах євроінтеграції»**
ГУЦАЛЕНКО Оксана Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри аудиту та державного контролю Вінницького національного аграрного університету
12.50-13.00
- «Фінансові аспекти управління витратами сільськогосподарських підприємств»**
МАКОГОН Віталій Вікторович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва
13.00-13.10
- «Місцеві податки: стан та перспективи трансформації»**
ДЕМА Дмитро Іванович, кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту Житомирського національного агроєкологічного університету
13.10-13.20
- «Роботизація бізнес-процесів: підвищення ефективності фінансової функції»**
ДУДКА Катерина Петрівна, кандидат економічних наук, сертифікований аудитор, провідний консультант з управління фінансами та ефективністю діяльності Ernst&Young
13.20-13.30

«Удосконалення фіскального регулювання суб'єктів аграрного бізнесу»

13.30-13.40

КОСТЕЦЬКИЙ Ярослав Іванович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін Нововолинського навчально-наукового інституту економіки і менеджменту Тернопільського національного економічного університету

«Формування концепції державного управління земельними ресурсами в Україні»

13.40-13.50

ПОЛІЩУК Наталія Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Вінницького фінансово-економічного університету

«Соціальний аудит як важіль впливу на ефективність діяльності підприємства»

13.50-14.00

ГОРДОПОЛОВА Наталія Василівна, кандидат економічних наук, доцент, викладач Торгово-економічного коледжу Київського національного торговельно-економічного університету

СЕКЦІЯ 1
ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ПРОБЛЕМИ
ТА ВИКЛИКИ
(ауд. 1304)

Керівник секції: Гудзенко Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки Вінницького національного аграрного університету

Бурко Катерина Володимирівна, асистент кафедри бухгалтерського обліку «Особливості, переваги та недоліки бухгалтерського аутсорсингу»

Григоренко Олена Василівна, викладач економічних дисциплін Ладижинського коледжу Вінницького національного аграрного університету «Основні зміни у положеннях інвентаризації»

Гудзенко Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Податкові новації та їх вплив на податкову систему»

Іщенко Яна Петрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Нормативне регулювання формування та обліку власного капіталу в товариствах з обмеженою відповідальністю»

Коваль Наталія Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Аналіз діяльності фермерського господарства: сутність та особливості»

Коваль Олена Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку «Особливості автоматизації обліку в сільському господарстві»

Коваль Любов Віталіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку «Облікове забезпечення управління інноваційною діяльністю підприємства»

Корпанюк Тетяна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Непрацюючі довгострокові кредити банків: їх суть та облік»

Китайчук Тетяна Геннадіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Облік біологічних активів в бюджетних установах: проблеми та перспективи»

Лобуренко Олена Василівна, голова циклової комісії економічних та інформаційних дисциплін, викладач Ладижинського коледжу Вінницького національного аграрного університету

«Особливості відображення результатів інвентаризації та їх вплив на звітність»

Машевська Анжеліка Анатоліївна, асистент кафедри бухгалтерського обліку

«Документування розрахунків з обліку оплати праці»

Новотна Надія Миколаївна, асистент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Економічна характеристика розрахункових операцій як об'єкта обліку»

Омелько Мар'яна Анатоліївна, асистент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Особливості відображення в обліку поліпшень засобів праці»

Плахтій Тетяна Федорівна, доктор економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Порядок відображення в бухгалтерському обліку операцій щодо власного капіталу підприємства»

Правдюк Марина Володимирівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Об'єкти обліку витрат у тваринництві: сучасний зміст та питання уточнення»

Сисоєва Інна Миколаївна, кандидат економічних наук, викладач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Вінницького навчально-наукового інституту економіки Тернопільського національного економічного університету

«Креативний облік: творчий підхід чи шахрайство?»

Шевчук Яна Василівна, асистент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Сутність кредитних операцій та їх обліково-економічна характеристика»

Мельник Ольга Сергіївна, аспірантка, Вінницький національний аграрний університет

«Нормативно-правове регулювання обліку витрат на виробництво сільськогосподарської продукції»

(науковий керівник к.е.н., доцент Іщенко Я.П.)

Черешневий Олександр Ігорович, аспірант, Вінницький національний аграрний університет

«Особливості відображення в бухгалтерському обліку операцій з придбання активів за рахунок субвенцій на соціально-економічний розвиток»

(науковий керівник к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Андрійченко Олександр Сергійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Проблеми обліку розрахунків з дебіторами та пошук шляхів їх вирішення»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль О.В.)

Білас Роман Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Розрахунки за виплатами працівникам підприємства: організаційні аспекти обліку»

(науковий керівник: д.е.н., професор Правдюк Н.Л.)

Болехівська Вікторія Вадимівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Облік фінансових результатів бюджетних установ»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Власюк Степан Миколайович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості формування фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва»

(науковий керівник: д.е.н., доцент Плахтій Т.Ф.)

Ваконюк Руслан Анатолійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Облік витрат на поліпшення основних засобів»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Глухенька Марина Олегівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Сутність основних засобів та їх класифікація»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Н.І.)

Гордієнко Вікторія Вікторівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості проведення публічних закупівель ВНЗ»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Гринчук Сергій Володимирович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості оцінки виробничих запасів при вибутті»

(науковий керівник: к.е.н., доцент доцент Іщенко Я.П.)

Гула Ірина Ігорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Формування статутного капіталу підприємства та відображення в обліку»

(науковий керівник: д.е.н., доцент Плахтій Т.Ф.)

Дацик Анастасія Ігорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Капітальні інвестиції як об'єкти бухгалтерського обліку»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Діякончук Інна Олександрівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Інвестиційна діяльність підприємства: сутність та значення»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Іщенко Я.П.)

Долгій Тетяна Миколаївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості облікового відображення зовнішньоекономічних операцій»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гудзенко Н.М.)

Заболотчук Алла Вячеславівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Організація обліку фінансових результатів»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гудзенко Н.М.)

Колтунов Сергій Русланович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Характеристика кредитних операцій як об'єкту обліку»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Корпанюк Т.М.)

Кульчевич Олена Миколаївна, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Наукові підходи до класифікації позикового капіталу підприємств для цілей бухгалтерського обліку»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Левченко Людмила Володимирівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості організації обліку операційних витрат підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Л.В.)

Левчук Марина Сергіївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Сучасні підходи до визначення облікової політики установ державного сектору»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Л.В.)

Плахотнюк Іванна Олександрівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Облікове забезпечення руху грошових коштів»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Подолянчук О.А.)

Рабокоть Юлія Сергіївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Облікове забезпечення руху запасів ТОВ «Богданівське»»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Подолянчук О.А.)

Рибак Тетяна Андріївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості обліку оборотних активів в сільському господарстві»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Подолянчук О.А.)

Рязанцева Юлія Ігорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Методологічні та організаційні основи побудови бухгалтерського обліку орендних операцій»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Лепетан І.М.)

Сімаков Олег Олександрович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Характеристика витрат в системі управління підприємством»
(науковий керівник: к.с.-г.н., доцент Фостолович В.А)

Сидоренко Ірина Миколаївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Облік і контроль розрахунків за товарними операціями»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Федас Костянтин Ігорович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Вплив організаційних аспектів обліку на цінову політику підприємств»
(науковий керівник: д.е.н., професор Правдюк Н.Л.)

Харчук Руслан Олегович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Теоретичні аспекти оптимізації оборотних коштів підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль О.В.)

Цуркан Анна Олегівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Особливості обліку кредитних операцій банку»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Корпанюк Т.М.)

Юсупова Богдана Владиславівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Формування облікової політики: управлінський аспект»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Іщенко Я.П.)

СЕКЦІЯ 2

Економічний контроль: сучасний стан та тенденції розвитку (ауд. 1206)

Керівник секції: Шевчук Олена Дмитрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту та державного контролю Вінницького національного аграрного університету

Асмоловська Тетяна Володимирівна, викладач Могилів-Подільського

технолого-економічного коледжу Вінницького національного аграрного університету, асистент кафедри аудиту та державного контролю
«Економічний контроль як складова фінансового потенціалу підприємства»

Бардюк Валентина Володимирівна, викладач вищої категорії Чернятинського коледжу Вінницького національного аграрного університету, асистент кафедри аудиту та державного контролю
«Організація внутрішньогосподарського контролю на сільськогосподарських підприємствах»

Козаченко Анна Юріївна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри аудиту та державного контролю
«Обліково-інформаційне забезпечення невиробничих витрат для прийняття управлінських рішень»

Мулик Ярославна Ігорівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри аудиту та державного контролю
«Організація державного фінансового контролю в системі забезпечення економічної безпеки держави»

Покин'ючерда Віталій Володимирович, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
«Соціальний аудит в контексті розвитку концепції корпоративної соціальної відповідальності бізнесу»

Фабіянська Вікторія Юхимівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту та державного контролю
«Обов'язковий аудит фінансової звітності: стрімкий розвиток у контексті наближення до ЄС»

Чудак Ліна Анатоліївна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри аудиту та державного контролю
«Податкова перевірка: відображення результатів у звітності»

Шевчук Олена Дмитрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту та державного контролю
«Державний фінансовий аудит в системі державного фінансового контролю: основні тенденції проведення та перспективи розвитку»

Авдєєва Юлія Максимівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Особливості обліково-інформаційного забезпечення контролінгу витрат підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Шевчук О.Д.)

Баранова Іванна Анатоліївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Значення операційного контролю в системі управління підприємством»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Шевчук О.Д.)

Бондаренко Микола Сергійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Обліково-аналітичні аспекти конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гуцаленко О.О.)

Гладько Тетяна Володимирівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
"Організація і методика здійснення внутрішнього контролю на підприємстві"
(науковий керівник: к.е.н., доцент Фабіянська В.Ю.)

Гуменюк Олег Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Теоретичний та практичний аспекти обліку і контролю виробничих запасів підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Здирко Н.Г.)

Качинський Олег Станіславович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
"Організаційно-методичні аспекти аудиту власного капіталу сільськогосподарського підприємства"
(науковий керівник: к.е.н., доцент Фабіянська В.Ю.)

Колісник Ольга Олегівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Організаційні підходи аудиту та аналізу фінансової звітності підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гуцаленко О.О.)

Мартинюк Вікторія Сергіївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Облікова політика підприємства – складова системи менеджменту»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гуцаленко О.О.)

Мазур Валентин Анатолійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Особливості організації та методики обліку, контролю та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Здирко Н.Г.)

Огородник Аліса Олегівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
"Обліково-контрольне забезпечення розрахунків із заробітної плати працівників бюджетної сфери"
(науковий керівник: к.е.н., доцент Фабіянська В.Ю.)

Розгон Вікторія Вячеславівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

та аудиту

«Особливості облікового забезпечення надання платних послуг у вищому навчальному закладі (на прикладі Вінницького національного аграрного університету)»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Здирко Н.Г.)

Рутковський Павло Володимирович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості облікового відображення і аудиту платіжних засобів та фінансової стійкості підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Шевчук О.Д.)

Ставничий Руслан Сергійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Сучасний інструментарій аудиторської оцінки фінансового стану підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Шевчук О.Д.)

Франчук Тарас Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

"Внутрішній контроль та його значення в системі управління підприємством"

(науковий керівник: к.е.н., доцент Фабіянська В.Ю.)

СЕКЦІЯ 3

Інформаційно-аналітичне забезпечення в управлінні економікою (ауд. 1306)

Керівник секції: Федоришина Лідія Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри аналізу та статистики Вінницького національного аграрного університету

Алескерова Юлія Володимирівна, доктор економічних наук, доцент кафедри аналізу та статистики

«Аналіз пільгового кредитування регіону»

Бондаренко Олександр Володимирович, заступник директора з адміністративно-господарської роботи Немирівського коледжу будівництва, економіки та дизайну ВНАУ

«Web-бухгалтерія: проблематика та перспективи»

Вольська Любов Леонідівна, асистент кафедри аналізу та статистики

«Аналітична оцінка аграрного сектору Вінничини»

Дячок Іван Йосипович, завідувач агрономічного та облікового відділення Чернятинського коледжу ВНАУ

«Обліково-аналітичне забезпечення результатів діяльності підприємства»

Папуша Ксенія Федорівна викладач вищої категорії Могилів-Подільського технологічного-економічного коледжу ВНАУ
«Економічна ефективність виробництва хлібопродуктів»

Петриченко Олександр Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри аналізу та статистики
«Аналітичне забезпечення виробництва молока»

Польова Олена Леонідівна, доктор економічних наук, доцент кафедри аналізу та статистики
«Інвестиційне забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств»

Томашук Інна Вікторівна, аспірант, асистент кафедри аналізу та статистики
«Інвестиційний потенціал Вінницького регіону: можливості та перспективи»

Томчук Олена Феліксівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри аналізу та статистики
«Вплив управлінського аналізу на прийняття управлінських рішень»

Федоришина Лідія Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри аналізу та статистики
«Методичні підходи до управлінського аналізу»

Фостолович Валентина Анатоліївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки
«Сучасний підхід до системи управління підприємством»

Бельдій Альона Михайлівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Особливості організації обліку розрахунків з оплати праці»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Федоришина Л.І.)

Бондар Олеся Костянтинівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Шляхи вдосконалення грошових розрахунків підприємств»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Вошінова Наталія Василівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Аналіз показників фінансової звітності»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Мулик Т.О.)

Григораш Марина Василівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Економічна сутність витрат та їх аналіз»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Н.І.)

Домбровська Валентина Вадимівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Напрями вдосконалення аналізу земельних ресурсів»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Мулик Т.О.)

Жадан Марина Юріївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Економічна природа та зміст власного капіталу підприємств аграрного сектору економіки»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Зарічна Валентина Григорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Аналіз фінансових результатів підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Федоришина Л.І.)

Захаров Дмитро Миколайович, аспірант, Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир
«Вплив контрагентів на формування соціального капіталу підприємства»
(науковий керівник д.е.н., професор Чижевська Л.В.)

Кисляк Маргарита Романівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Аналітичне забезпечення розрахунків з кредиторами та дебіторами підприємств»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Петриченко О.А.)

Ковальчук Вікторія Володимирівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Облікова політика в управлінні підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Федоришина Л.І.)

Ковальчук Владислав Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Аналіз процесу постачання матеріальних цінностей»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Томчук О.Ф.)

Коновалов Віктор Олексійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Роль аналізу в управлінні підприємством»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Томчук О.Ф.)

Кушнір Ганна Віталіївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Аналітичне забезпечення управління доходами сільськогосподарського підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Мулик Т.О.)

Лавіцька Леся Петрівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналітичне забезпечення інвестиційної безпеки підприємств»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Мулик Т.О.)

Лебідь Олександр Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналітичне та інформаційне забезпечення аналізу розрахунків за соціальним страхуванням»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Федоришина Л.І.)

Процюк Анастасія Вікторівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналіз кредитоспроможності підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Томчук О.Ф.)

Псьота Вікторія Олександрівна, аспірантка, Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир

«Електронні закупівлі як інструмент подолання корупції в системі державних закупівель в Україні»

(науковий керівник д.е.н., професор Чижевська Л.В.)

Садовнік Наталія Володимирівна, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Сутність та значення процесу оновлення основних засобів»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Стаднік Анастасія Федорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Інформаційно-аналітичне забезпечення управління грошовими потоками підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Л.В.)

Ярмак Ірина Миколаївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналіз витрат на збут продукції в сільськогосподарських підприємствах»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Томчук О.Ф.)

Ярославський Анатолій Олександрович, аспірант, Вінницький національний аграрний університет

«Формування організаційно-економічного механізму управління економічною безпекою зернопереробних підприємств»

(науковий керівник: д.е.н., професор Правдюк Н.Л.)

Коваль Л.В. ДОПОВІДЬ
ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Стратегія економічного та соціального розвитку України спрямована на запровадження інноваційної моделі структурної побудови та зростання економіки [1]. При цьому основним джерелом такого зростання виступає інноваційна продукція, створення та використання якої є основною рушійною силою економічного розвитку країни.

Інноваційна діяльність на даний час розглядається, як визначальний засіб підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку. Промислово розвинені країни в яких розробка інноваційної продукції є пріоритетом державної політики, займають передові позиції в світі по всіх показниках розвитку економіки. Катастрофічний спад економічної активності останніх років в Україні вимагає розробки нетрадиційних технологій та схем організації виробництва продукції для того, щоб не залишитися країною з відсталою економікою, зробити її конкурентоспроможною на світовому ринку. Тому головною метою державної інноваційної політики має бути створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних та безпечних технологій для виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції [2].

Отже, сучасна модель розвитку економіки вимагає підвищення інноваційної активності як наукових, так і виробничих суб'єктів господарювання. Останнє пов'язане з необхідністю модернізації системи управління, а, відтак, і формування нових сегментів розвитку його базової інформаційної підсистеми – бухгалтерського обліку [3].

На сьогодні показники економічного зростання в Україні, які базуються на екстенсивному нарощуванні, не підкріплені розширенням інноваційної бази, що може призвести до зниження конкурентоспроможності продукції, хоча в усьому світі інноваційна діяльність розглядається як одна з головних умов модернізації економіки. Традиційні галузі виробництва багато в чому вичерпали як екстенсивні, так і інтенсивні можливості розвитку. Тому в багатьох країнах на перший план висувуються галузі, що ґрунтуються на використанні новітніх технологій [4].

Створення нових знань та їх поширення - це досить трудомісткий процес. Недарма він є головною метою державної інноваційної політики, а саме: формування соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни. У свою чергу, метою інноваційної діяльності підприємств є отримання конкурентних переваг та прибутку чи інших потенційних та реальних вигод. Оскільки саме поняття інновацій та інноваційної діяльності є об'єктом державного регулювання, то воно, відповідно, має реалізовуватись на рівні підприємств та держави [5].

Важливою інформацією щодо інноваційних процесів є розмір витрат на виконання наукових досліджень та розробок (таблиці 1 та 2).

Таблиця 1

Валові витрати на виконання наукових досліджень і розробок за видами витрат за секторами діяльності у 2017 році, (тис. грн.)

	Усього	Внутрішні витрати					Витрати на наукові дослідження і розробки, виконані співвиконавцями
		внутрішні поточні витрати	у тому числі		капітальні витрати	у тому числі устаткування	
			витрати на оплату праці	інші поточні витрати			
Усього	15285797,7	12597482,9	7152897,1	5444585,8	781809,5	659051,8	1906505,3
за секторами діяльності							
державний	4660799,3	4525560,2	3171582,4	1353977,8	89286,2	59598,0	45952,9
підприємницький	9641580,9	7134238,1	3291807,5	3842430,6	654403,6	576454,2	1852939,2
вищої освіти	983417,5	937684,6	689507,2	248177,4	38119,7	22999,6	7613,2
приватний неприбутковий	–	–	–	–	–	–	–

Джерело: сформовано автором на основі [11]

Так, валові витрати на виконання наукових досліджень і розробок найбільші у підприємницькому секторі – 9641580,9 тис.грн. З них найбільшу частину займають внутрішні витрати. Сектор вищої освіти займає останнє місце по величині валових витрат на зазначені цілі.

Таблиця 2

Внутрішні витрати на виконання наукових досліджень і розробок за галузями наук за секторами діяльності у 2017 році, (тис.грн)

	Усього	У тому числі			
		державний сектор	підприємницький сектор	сектор вищої освіти	приватний неприбутковий сектор
Усього	13379292,4	7788641,7	4614846,4	975804,3	–
природничі науки	2702707,2	762224,7	1643965,1	296517,4	–
технічні науки	8541017,5	6912304,2	1215680,9	413032,4	–
медичні науки	459262,0	26960,8	350995,7	81305,5	–
сільськогосподарські науки	821950,1	78265,1	682342,4	61342,6	–
суспільні науки	530366,8	6524,8	420749,3	103092,7	–
гуманітарні науки	323988,8	2362,1	301113,0	20513,7	–

Джерело: сформовано автором на основі [11]

Дані таблиці 2 свідчать про те, що найбільша частину внутрішніх витрат на виконання наукових досліджень і розробок припадає на технічні науки. Сільськогосподарські науки знаходяться на третьому місці.

Дані таблиці 3 відображають питому вагу витрат на виконання наукових досліджень і розробок у ВВП різних країн світу.

Таблиця 3

Питома вага витрат на виконання наукових досліджень і розробок у ВВП (за даними Євростату), (у відсотках)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ЄС 28	1,93	1,97	2,01	2,02	2,03	2,04	2,03	...
Болгарія	0,56	0,53	0,60	0,63	0,79	0,96	0,78	...
Естонія	1,58	2,31	2,12	1,72	1,45	1,49	1,28	...
Іспанія	1,35	1,33	1,29	1,27	1,24	1,22	1,19	...
Латвія	0,61	0,70	0,66	0,61	0,69	0,63	0,44	...
Литва	0,78	0,90	0,89	0,95	1,03	1,04	0,85	...
Німеччина	2,71	2,80	2,87	2,82	2,87	2,92	2,94	...
Польща	0,72	0,75	0,88	0,87	0,94	1,00	0,97	...

Румунія	0,46	0,50	0,48	0,39	0,38	0,49	0,48	...
Словаччина	0,62	0,66	0,80	0,82	0,88	1,18	0,79	...
Словенія	2,06	2,42	2,57	2,58	2,37	2,20	2,00	...
Угорщина	1,15	1,19	1,26	1,39	1,35	1,36	1,21	...
Чеська Республіка	1,34	1,56	1,78	1,90	1,97	1,93	1,68	...
Україна¹	0,75	0,65	0,67	0,70	0,60	0,55	0,48	0,45

Джерело: сформовано автором на основі [11]

¹ Дані щодо витрат на виконання НДР за 2010–2015 роки перераховано відповідно до нової методології організації та проведення державного статистичного спостереження "Здійснення наукових досліджень і розробок", яка запроваджена з 2016 року (без урахування витрат на виконання науково-технічних послуг).

За даними таблиці 3 можна зробити висновок про те, що Україна знаходиться на одному з останніх місць серед досліджуваних країн світу. Це ще раз доводить актуальність дослідження та підтверджує необхідність розробки та реалізації державних програм щодо розвитку інноваційної діяльності в Україні.

РИС. 1. Наразі в Україні існують певні проблеми, що гальмують розвиток інноваційної діяльності. До них можна віднести:

- недостатній рівень фінансування науково-технічних робіт і пов'язані з цим похідні загрози (втрата наукових кадрів та інтелектуальної власності, нераціональна структура науково-технічного потенціалу, зменшення інноваційної активності тощо);

- недостатній рівень інформаційного забезпечення інноваційної сфери;

- невдала податкова політика держави в інноваційній сфері;

- слабкий розвиток інфраструктури трансферу технологій [12].

СЛАЙД Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» інновації - новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [6]. При цьому інноваційну діяльність визначено як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг.

РИС.2. Зазначеним законом визначені об'єкти інноваційної діяльності до яких належать: інноваційні програми і проекти; нові знання та інтелектуальні продукти; виробниче обладнання та процеси; інфраструктура виробництва і підприємництва; сировинні ресурси, засоби їх видобування і переробки; механізми формування споживчого ринку і збуту товарної продукції; організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру і якість виробництва і (або) соціальної сфери; товарна продукція.

Кожен об'єкт інноваційної діяльності має свої особливості обліку. Для точного та повного облікового відображення необхідно сформувати об'єкти обліку інноваційної діяльності (табл.4).

Об'єкти обліку інноваційної діяльності [7]

Вид об'єкту обліку	Об'єкт бухгалтерського обліку	Об'єкт обліку інноваційної діяльності
Господарські засоби:	– активи	– основні засоби (виробниче обладнання); – нематеріальні активи (нові знання та інтелектуальні продукти); – капітальні інвестиції на споруди й обладнання для виконання НДР, створення умов виробництва інноваційної продукції; – інноваційна продукція.
Джерела утворення господарських засобів:	– власні кошти, або залучені (пасиви)	– власні кошти; – кошти державного бюджету; – кошти місцевих бюджетів; – кошти позабюджетних фондів; – кошти вітчизняних інвесторів; – кошти іноземних інвесторів; – кредити: – з них на пільгових умовах; – кошти інших джерел.
Господарські процеси:	– постачання; – виробництво; – маркетинг та збут; – реалізація; – інвестиції...	– фундаментальні дослідження; – прикладні дослідження; – розробка; – освоєння; – промислове виробництво інноваційної продукції; – маркетинг; – збут інноваційної продукції та послуг
Результати діяльності:	– прибуток – збиток	– прибуток – збиток – соціальний ефект

Інноваційна продукція стає об'єктом обліку з моменту документального оформлення її прийняття. Зовні таке прийняття може мати ознаки авторських прав (свідоцтв тощо) [3].

Визначення об'єктів обліку інноваційної діяльності передбачає їх оцінку.

РИС.3. Оцінка інноваційних проектів та програм повинна здійснюватись у трьох напрямках:

- 1) оцінка інновацій з метою їхнього відбору (передінвестиційна стадія);
- 2) бухгалтерська (облікова, вартісна) оцінка інновацій (в момент залучення інновацій і до кінця періоду їх експлуатації);
- 3) оцінка ефективності інновацій (паралельно з експлуатацією інновацій та на після інвестиційній стадії) [8].

Перший та третій напрямки оцінки інноваційних програм та проектів переважно стосуються аналізу, прогнозування, планування, управління стратегією підприємства та не пов'язанні обліковою оцінкою. Хоча зважаючи

на функції обліку як інформаційної системи облікову оцінку потрібно розглядати в сукупності з економічною, для забезпечення всебічної інформації щодо ефективності здійснення інноваційної діяльності суб'єктами господарювання.

Щодо другого напрямку, то, на нашу думку, оцінку інновацій слід здійснювати за первісною вартістю – при оприбуткуванні, та за ринковою вартістю – при вибутті такого об'єкта обліку. При використанні інноваційні об'єкти слід оцінювати за залишковою вартістю з врахуванням їх переоціненої вартості, якщо виникає така необхідність, а саме: балансова вартість інноваційних об'єктів відрізняється від справедливої більш ніж на 10 відсотків.

Так як, об'єкт інновація часто виникає на самому підприємстві під впливом науково-дослідних розробок та внутрішньої активності інноваційних ідей персоналу, то його первісну вартість на основі фактичних затрат оцінити важко. Тому такі інновації слід оцінювати за справедливою вартістю, а за відсутності подібних активів на ринку – експертним методом, враховуючи витрати на патентування та ліцензування. Продаж таких інновацій також потребує ринкового підходу до визначення вартості інновацій. Крім того, досить поширено замовляти у спеціалізованих фірм (венчурні підприємства, наукові інкубатори, технологічні парки, науково-дослідні інститути та інші інноваційні компанії) інвестиційні проекти, що впроваджуються підприємством з метою налагодження виробництва інноваційної продукції. Це означає, що формуючи первісну вартість таких об'єктів, можуть бути включені не лише прямі витрати на виготовлення, а інші – транспортні витрати з доставки об'єкту, витрати на монтажу та доведення до експлуатації нового технологічного обладнання чи нових виробничих ліній покращеної продуктивності. Це впливає на зростання витрат, а відповідно і собівартості об'єкта, яка може перевищити ринкову. Тому в цьому випадку логічно було б стосовно даного активу проводити дооцінку чи уцінку їх вартості за ринковою ціною. Такий досвід щодо оцінки інвестицій діє в Нідерландах та Великобританії [8].

Здійснивши аналіз українського законодавства з питань облікової оцінки такого об'єкта обліку як інновації можна зробити висновок про недосконалість та неузгодженість нормативно-правової бази. При цьому слід виділити ряд негативних факторів, що впливають на визначення облікової вартості інновацій(табл.5).

Таблиця 5

Перелік негативних факторів, що впливають на об'єктивність оцінки інновацій в обліку

Чинник	Ознака негативного впливу
1	2

<p>При визначенні інновацій як об'єкта обліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) відсутність спеціалізованого стандарту, який би регулював порядок обліку та оцінки інновацій; 2) розмите тлумачення об'єктів інноваційної діяльності, які включають такі облікові категорії як основні засоби, нематеріальні активи, запаси, витрати операційної діяльності, витрати інвестиційної діяльності, фінансові витрати, витрати з організації та управління виробничо-господарською діяльністю та ін. 3) надто узагальнені та неточні принципи оцінки інновацій згідно з П(С)БО 7 «Основні засоби» та П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», які не враховують їх специфіку; 4) відсутність активного ринку інновацій в цілях визначення справедливої вартості даних активів.
<p>При формуванні первісної вартості нововведень</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) не враховуються витрати на дослідження та підготовку персоналу, а лише прямі витрати, пов'язані з створенням інновацій; 2) немає розмежування витрат на придбання (виготовлення) об'єктів інноваційного характеру, оскільки відсутній синтетичний облік інновацій – весь облік ведеться в розрізі аналітичних рахунків; 3) немає підґрунтя включати фінансові витрати, пов'язані зі залученням кредитів в цілях придбання (створення, впровадження) інноваційних програм згідно з П(С)БО 31 «Фінансові витрати», який капіталізує лише відсотки за кредити лише на момент створення кваліфікаційного активу, на відміну від МСФЗ 23 «Витрати на позики», за яким фінансові витрати включаються у первісну вартість всіх активів, з якими пов'язано використання позик на придбання.
<p>При проведенні дооцінки</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) необґрунтоване розмежування витрат на поліпшення об'єктів між поточною та інвестиційною діяльністю, адже інноваційна діяльність потребує постійного залучення господарських засобів в цілях ефективного її функціонування, бо це сфера раціоналізації виробництва, тому без врахування значних витрат на підтримання фізичної та моральної стійкості щодо старіння у відновленій вартості не обійтись; 2) значні інфляційні процеси не дозволяють оперативного відображати реальну вартість інновацій, оскільки ґрунтуються в більшості на затратних методах оцінки; 3) недосконала умова податкового законодавства щодо переоцінки об'єктів основних засобів в групі, якщо їх справедлива вартість відрізняється від балансової на 10 і більше відсотків. Інноваційні активи потребують пооб'єктної переоцінки, адже часто виступають в ролі товару, який повинен відображати ринкову вартість, оскільки формується від пропозиції та попиту; 4) складний процес дооцінки об'єктів з визначенням їх справедливої вартості, який підприємство не вправі самостійно проводити, а витрати на залучення експертів є надто високими при щорічному переоцінюванні; 5) оподаткований капітальний дохід від індексації необхідно відновити у статутний капітал для подальшого використання в інвестуванні, а не для «консервації».
<p>При визначенні залишкової вартості інновацій</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) жорстке регулювання і обмеження використання норм амортизації у податковому законодавстві. За природою інновацій мають властивість швидкого морального старіння і потребують підвищених норм списання їх вартості у собівартість продукції для: а) їх швидкого відтворення; б) з метою визначення дійсної собівартості інноваційної продукції; 2) згідно Податкового кодексу України підприємство може прийняти самостійно рішення щодо вибору методу амортизації, тільки якщо вони не перевищують податкові норми; 3) неспівставність у фінансовому та у податковому обліку періодів введення, початку нарахування амортизації та списання.

Джерело: сформовано автором на основі [8]

Таким чином виявлені недоліки вимагають удосконалення методики та практики бухгалтерської оцінки інновацій.

При оцінці слід враховувати фактори впливу та конкретні ситуації, в яких перебуває підприємство.

СЛАЙД. На нашу думку, оцінка інновацій як об'єкта обліку та аналізу повинна:

– показувати кількісне та вартісне значення конкретного виду

інновацій;

- давати оцінку з моменту впровадження і на певну дату аж до випуску інноваційної продукції та процесу реалізації;
- відображати ринкову вартість та оцінку експертів для можливої реалізації через патентування та ліцензування;
- відображати відновну вартість інноваційних проектів, що підлягають модернізації, реконструкції та удосконаленню в процесі експлуатації;
- враховувати ліквідаційну вартість або ж вартість реалізації;
- служити базою для проведення економічної оцінки інноваційного процесу;
- бути інституційною основою на виконання юридичними службами певних дій, пов'язаних з проведенням переговорів про умови розробки інновацій, захисту прав власності та оформлення результатів патентами;
- давати інформацію щодо вимог статистичного обліку, податкового та інвестиційного регулювання, адміністративного управління тощо[8].

Різноманіття інноваційних програм визначає спектр призначень оцінки інновацій. Попри це оцінка прямо впливає на раціоналізацію обліку та процес управління на підприємстві. Таким чином оцінка має дуже важливе значення. Процесу оцінювання потрібно приділяти посилену увагу, виокремлюючи її з із загальної реєстрації господарської операції.

Особливістю обліку інновацій є віднесення їх до певного виду діяльності. В зв'язку з цим виникають деякі проблеми та неточності.

Інноваційна діяльність тісно пов'язана з діяльністю інвестиційною. Має місце і таке визначення інноваційної діяльності – це інвестиції у новації. Тобто вся інноваційна діяльність є інвестиційною, але не вся інвестиційна діяльність є інноваційною [7].

Уся діяльність підприємства поділяється на операційну та не операційну.

Відповідно до НП(С)БО 1 [9] операційна діяльність – основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю.

Основна діяльність – операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу [9].

На основі вищезазначеного можемо зробити висновок, що інвестиційна, а як слідство, і інноваційна діяльність, у повній мірі не відносяться до операційної діяльності підприємства [7].

На нашу думку, інноваційна діяльність відноситиметься до операційної у тому випадку, коли підприємство є дослідним і його операційна діяльність передбачає виведення нових сортів рослин, порід тварин та ін. В іншому випадку інноваційна діяльність буде виражатися через інвестиційну.

Облік інновацій має відображати інформацію про доходи, витрати та сам процес розробки та впровадження інновацій на підприємстві, що й визначає його мету.

Для обліку інновацій мають бути призначені відповідні рахунки бухгалтерського обліку. Однак чинним законодавством передбачено виокремлення інформації тільки по витратах на дослідження та розробки. Уся інша інформація про інноваційний стан розвитку підприємства відображається на загальних рахунках активів, доходів, витрат, тощо.

СЛАЙД. Так, витрати на дослідження та розробки, що пов'язані з інноваціями, відображаються на субрахунку 941 «Витрати на дослідження і розробки» рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності». Якщо ж інновації не пов'язані з операційною діяльністю підприємства, облік витрат слід вести на рахунку 96 або 97, в залежності від обраної облікової політики.

Аналогічна ситуація і з обліком доходів від інновацій. На нашу думку, доходи від інновацій, що пов'язані з операційною діяльністю слід обліковувати на рахунку 71 «Інший операційний дохід», а всі інші – на рахунку 74 «Інші доходи» з відкриттям відповідних аналітичних рахунків.

Дещо інший підхід до обліку витрат інноваційної діяльності вбачає Куцинська М.В.

СЛАЙД. Проаналізувавши та узагальнивши норми діючого законодавства, можна виокремити три варіанти обліку витрат інноваційної діяльності. Так, якщо інноваційний процес підприємства обмежується лише проведенням досліджень та розробок без подальшого продовження інноваційного процесу (інноваційний процес завершився на етапі отримання результатів досліджень та розробок), то усі витрати, пов'язані з їх проведенням, доцільно та можливо акумулювати у складі загальних витрат на дослідження та розробки (1-й варіант). Якщо інноваційний процес підприємства завершується виробленням та, у подальшому, реалізацією інноваційної продукції, при відображенні в обліку витрат, пов'язаних з виробництвом та реалізацією такої продукції, слушно використовувати стандартну методику обліку витрат при виробництві та реалізації готової продукції (2-й варіант). У разі здійснення, згідно з проектною документацією, попередньої оплати заздалегідь усіх етапів інноваційного процесу, результатом реалізації якого має стати отримання інноваційної продукції, для обліку витрат такого процесу доцільно, нарівні з іншими витратними рахунками, застосувати рахунок, який агрегує інформацію стосовно витрат майбутніх періодів (3-й варіант) [10].

Використання загальних рахунків для обліку інновацій не є зручним, тому що інформація є розпорошеною. Для усунення окресленого недоліку є доцільним використання відомості обліку інноваційної діяльності (табл. 6.)

Таблиця 6

Відомість джерел фінансування інноваційно-інвестиційної діяльності, грн., [1].

Назва джерел	За місяць		Наростаючим підсумком з початку року	
	всього на інвестиційну діяльність	в т.ч. на інноваційну діяльність	всього на інвестиційну діяльність	в т.ч. на інноваційну діяльність
<i>Власні, всього</i>				
<i>в т.ч. за рахунок:</i>				

прибутку				
амортизації				
коштів від продажу акцій				
мобілізації внутрішніх активів				
страхових полісів				
пайових та ін. внесків членів колективів				
<i>Залучені, всього</i>				
в т.ч.:				
кошти вітчизняних інвесторів				
кошти іноземних інвесторів				
кредити				
фінансовий лізинг				
облігаційні позики				
<i>Безоплатне фінансування, всього, в т.ч.</i>				
кошти:				
державного бюджету				
місцевого бюджету				
позабюджетні				
централізованих об'єднань підприємств				
<i>Разом</i>				

Така відомість надасть можливість отримати необхідну інформацію щодо інноваційної діяльності суб'єкта господарювання. Окрім цього слід використовувати відомість обсягу інноваційних витрат (таблиця 7).

Таблиця 7

Відомість обсягу інноваційних витрат [1]

Назва джерел	За місяць		Наростаючим підсумком з початку року	
	грн.	відсотків до загального обсягу	грн.	відсотків до загального обсягу
<i>Всього, тис. грн.</i>				
в т.ч. за напрямками:				
дослідження і розробки				
придбання нових технологій				
придбання машин, обладнання, установок, ін. основних засобів та капітальні витрати, пов'язані з впровадженням інновацій				
витрати на виробництво за новим технологіями продукції рослинництва продукції тваринництва				
маркетинг, реклама				
інші				

Використання зазначеної відомості надасть змогу згрупувати інформацію про інноваційні витрати, що сприятиме управлінню ними.

Для визначення стадії розробки та ефективності від її використання слід проводити аналіз. Дані для аналізу отримують з обліку. Тому доцільним буде відкрити аналітичні рахунки у відповідних синтетичних рахунках, що

відображатимуть інформацію саме по інноваційному продукту (щодо амортизації по інноваційному продукту, капітальних витрат, витрат на утримання та експлуатацію, доходів для цілей оподаткування від реалізації товарів чи продукції, що випущені на основі інноваційного продукту, а також щодо фінансового результату діяльності в умовах розробки та використання інновацій).

Таким чином, для досягнення мети бухгалтерського обліку інновацій, на кожному підприємстві слід розробити Робочий план рахунків, із зазначенням субрахунків, і відобразити його в Наказі про облікову політику підприємства.

Важливим напрямом розв'язання проблем бухгалтерського обліку інноваційної діяльності є формування відповідної методології. Цей напрям роботи має не обмежуватись розкриттям облікових процесів за елементами методу бухгалтерського обліку, а, перш за все, вирішити питання: 1) означення джерел фінансування витрат інноваційної діяльності; 2) покриття здійснених витрат за рахунок поточного чи майбутнього періодів; 3) віднесення витрат на собівартість інноваційної продукції (послуг); 4) визначення ринкової вартості інноваційного доробку при її первісному визнанні; 5) амортизаційна політика інноваційних капіталовкладень і не тільки [3].

Для вирішення даних питань слід розробляти та впроваджувати їх складові: організаційну, технічну та методичну.

На сьогодні більш розробленою, але такою, що потребує подальших удосконалень є методична складова піднятих питань. На часі формування по наукових підгалузях типових методик планування обліку і калькулювання продукції інноваційної діяльності. Подібні методики (методичні рекомендації) необхідні і для організації обліку інноваційної діяльності недержавними підприємствами й установами. Розробка вказаних методик зумовлює доповнення рахунків та субрахунків по класу 9 "Витрати діяльності", 3 "Кошти, розрахунки та інші активи", 2 "Запаси" та рахунків бюджетного обліку [3].

Для вдалої побудови моделей обліку інновацій слід враховувати потреби внутрішніх та зовнішніх користувачів, зокрема шляхом зміни форм як фінансової так і статистичної звітності.

Для забезпечення реалізації поставленої мети направлені і положення Податкового кодексу, в частині визначення об'єктів оподаткування та розрахунку оподаткованого прибутку, що визначається на основі даних бухгалтерського обліку.

Одночасно з бухгалтерським обліком підприємства здійснюють статистичний облік шляхом формування показників документів статистичної звітності. Обстеження інноваційної діяльності підприємства здійснюється за допомогою форми № 1–інновація (річна) (затверджено Наказом Держстату України від 20.11.2012 № 471 та форми № 1–технологія. Відповідно до форми № 1–інновація (річна), інноваційною діяльністю є:

– внутрішні науково-дослідні розробки;

- зовнішні науково-дослідні розробки;
- придбання машин, обладнання та програмного забезпечення;
- придбання інших зовнішніх знань;
- навчання та підготовка персоналу;
- ринкове запровадження інновацій;
- інші роботи;
- організаційні інновації;
- маркетингові інновації [7].

Відмінності бухгалтерського та статистичного обліку полягають у віднесенні витрат на розробки до певного виду діяльності. Так, відповідно до П(С)БО, витрати на розробки не відносяться до інноваційної діяльності. За умовами статистики науково-дослідні розробки належать до інноваційної діяльності. В даному випадку для уникнення зазначених відмінностей слід інноваційну діяльність розглядати у складі операційної.

У «Звіті про рух грошових коштів», форма № 3, присутні показники стосовно інвестиційної діяльності, що ж стосується інноваційної діяльності, то з документів фінансової звітності дану інформацію отримати неможливо. Вона розпорошена за різними статтями фінансової звітності і залишається тільки здогадуватися про дійсний стан інноваційної діяльності на підприємстві [7]. Така ж ситуація прослідковується і в інших формах фінансової звітності. Для усунення цієї проблеми необхідно, в залежності від виду інновації, запровадити окремі рядки в певних формах звітності, що надасть змогу задовольнити потреби як внутрішніх так і зовнішніх користувачів.

СЛАЙД. Висновки. Результати проведеного дослідження дозволяють сформулювати наступні висновки та пропозиції.

Перш за все, потребує удосконалення нормативно-правова база з питань оцінки інновацій. При цьому слід врахувати особливості функціонування підприємств.

Окрім цього актуальним питанням є розробка Методичних рекомендацій з обліку інновацій, що ляжуть в основу розробки Наказу про облікову політику в частині інноваційної діяльності підприємства.

Потребує вирішення питання звітного відображення інформації щодо інновацій суб'єкта господарювання, для чого запропоновано використовувати Відомість джерел фінансування інноваційно-інвестиційної діяльності та Відомість обсягу інноваційних витрат.

Використання зазначених пропозицій дозволить удосконалити облік інновацій на підприємстві.